

Câteva cuvinte despre nevoia unei conștiințe studentești

Creiereală

2014

În urmă cu un an, pe data de 26 martie, câțiva studenți au ocupat amfiteatrul Nicolae Iorga din sediul central al Universității Babeș-Bolyai din Cluj. La câteva ore după se anunța ca fiind ocupat un amfiteatru cu același nume la Universitatea din București.

Timp de 2 săptămâni, studenții de la ambele ocupații au încercat să arate multele probleme din cadrul sistemului educațional românesc și, desigur, cele la nivel de oraș și universitate. Ocuparea avea ca scop crearea unui spațiu liber pentru dezbateri orizontale între indivizi, fie ei studenți, masteranzi, doctoranzi, muncitori calificați (profesori) sau necalificați (paznici, femei de serviciu), și chiar liceeni.

Pentru prima dată în România, studenții au decis să acționeze într-un mod mai direct, anume, să ocupe!

Pe durata ocupării s-au putut observa mai multe metode deplorabile ale conducerii Universității, care aveau dorința de a elimina această „ieșire rebelă” a studenților, încercând să o mute și să o bage în întunericul uitării. Folosindu-se de fel și fel de metode de intimidare, fie că vorbim despre chemarea Poliției, folosirea de amenințări directe, petiții ale unor studenți „conștiincioși” care tot ce doreau era să învețe (făcute la îndemnul profesorilor), Universitatea și-a arătat fața reală: o instituție neinteresată de studenți ci doar de mersul normal al procesului „educațional”. Interesată de profit (Universitatea Babeș-Bolyai fiind un mare investitor în imobiliare), de a produce pe bandă rulantă sute și mii de angajați cu diplome, al căror viitor constă în a munci în mediul precar al pieței muncii.

Prorectorii erau vădit împotriva mișcării studentești. În ciuda faptului că unul dintre aceștia scria pe blogul personal cu câteva luni în urmă că este dezamăgit de lipsa de civism a studenților (în concordanță cu mișcările de amploare din alte țări, mișcări precum indignados din Spania sau mișcarea Occupy din SUA, etc). Tot acesta a încercat să înspăimânte studenții cu fel și fel de documente considerate oficiale ba de la SRI, ba de la Prefectură despre faptul că se știa deja că un grup de oameni va ocupa amfiteatrul Nicolae Iorga fie pe 21, fie pe 26. Amuzant e că inițial se dorea ocuparea unui alt amfiteatru, dar, din diverse cauze de moment, s-a decis ocuparea lui Iorga.

Ocupanții au folosit diferite metode de democratizare a spațiului și a relațiilor dintre studenți: orizontalitate, lipsa unei ierarhii, deciziile fiind luate prin consens de către toți cei prezenți. Pe baza aceasta, s-a decis organizarea a diferite ateliere, dezbateri, proiecții de film, o piesă de teatru, iar cel mai important instrument era plenara zilnică de la ora 20 unde erau dezbătute diverse probleme (educaționale, sociale, politice, etc.) resimțite de tineri. Există un document destul de lung care prezintă mai multe revendicări care s-au creionat pe perioada celor 2 săptămâni.

De ce e bine ca studenții să se mobilizeze? Și aici nu mă refer la „studentul activ”, ci mai degrabă la „studentul conștient”. Foarte mulți dintre noi avem impresia că perioada asta de educare este o perioadă de liniște, în care „facem ce ne doare capul”, pentru ca, ulterior, având un bagaj de informații și diplome, să intrăm pe piața muncii – ceea ce pentru mulți înseamnă sfârșitul distracției permanente. Adevărul e că noi, ca studenți, suntem la fel de direct incluși în piața muncii precum este oricine care lucrează în sectorul terțiar. Studentul este muncitorul pasiv, care trebuie activat de către profesori și fel și fel de diverși guru al alternativității instituționalizate, trainingurilor, voluntariatului etc. Studentul, în ciuda faptului că pare a fi un individ fără griji, este educat cu forța-plăcută într-ale vieți de corporatist. Îi este inoculată dogma zeului Corporatos – cum este numit acest „zeu” de niște cunoștiințe de ale mele. Un zeu care tot ce vrea este să fie slăvit, și, în schimb, oferă câteva plăceri de moment, câteva privilegii, și cam atât.

Studentul este cea mai de jos speță din acest sector. Este carnea de tun pentru toți cei „activi” și care au puterea de angajabilitate – sau, în cazul acelor guru, care au puterea de a decide calea pe care o va lua această carne de tun.

De ce „student conștient” și nu „student activ”? Poți fi activ și în cadrul unor ONG-uri care câștigă de pe urma muncii tale neplătite, sau activ în organizații studentești, care, majoritatea tot ce fac este să pregătească studenții pentru piața muncii, nu să-i pregătească pentru a putea face față pieței muncii. Dacă ești student conștient, ești conștient de tot rahatul care se întâmplă în jurul tău. De faptul că majoritatea facultăților îți oferă un soi de pseudo-gădărire critică care e mai degrabă o unealtă pe care s-o folosim fiecare dintre noi, individual, împotriva noastră ca să gândim în termeni individuali, nu colectivi.

Nu în termeni de „noi, studenții” ci de „eu, cel care...”. Individualismul este prezent pe durata tuturor anilor de facultate. Suntem învățați să fim luptători, să ne dăm unii la alții în cap, niște adevărați competitori, doar spre a putea avea „cele mai bune” locuri de muncă. „Eu” merit tot ce e mai bun, nu „noi”. A fi student conștient înseamnă că gândești în termeni de „noi”.

Apoi, îți dai seama că educația pe care ne-o oferă facultatea este una precară, puțină. Învățăm și noi ceva, care ne dă impresia că suntem deștepți, dar asta nu ne face să fim capabili. Nu e de mirare că doar o mică parte din populație își găsește un loc de muncă în domeniul studiat. Dar asta nu e numai din cauza faptului că primim mult prea puțină informație (și aici mă refer la informație care merită și trebuie știută, posibilitatea de a pune în practică cele studiate, etc.) ci și din cază că piața muncii are nevoie de muncitori necalificați. De ce calificare cu diplomă să ai nevoie când tu tot ce trebuie să faci este să apeși pe un buton și să vorbești – ca și customer support –, să cauți bug-uri, în cel mai bun caz, 10 ore pe zi – la game testing – sau să dai search pe Google zile și săptămâni întregi – dacă ești în domeniul desk research-ului?

Ca student conștient ți-ai da seama că educația face pe plac pieței muncii și nu „viitorului societății” – adică noi,ăștia tinerii, între 18 și 35 de ani. Așa că e momentul ca studenții să nu mai gândească în termeni de „eu” – termeni benefici pieței muncii – și să înceapă să gândească în termeni de „noi” – benefici tuturor celor care la un moment dat vor termina studiile superioare, ulterior trebuind să-și găsească un loc de muncă spre a putea avea banii necesari vieții de zi cu zi.

Educația este un bun comun. Cu toții avem dreptul la educație, iar aceasta trebuie să fie îndreptată către nevoile societății și nu nevoii corporațiilor care caută să facă profit cât mai mult pe bani cât mai puțini.

De ce mișcare studentească autonomă/independentă? Adică, care să nu se învârtă în jurul organizațiilor, asociațiilor, ONG-urilor, etc., ci care să se centreze pe o rețea de studenți care cunosc acel „de ce”, „cum” și „cu cine”.

Pentru că grupurile de studenți care doresc ca ceva să se schimbe au mult mai multe șanse să rezolve ceva decât dacă fiecare student se plânde individual – și nimica nu se întâmplă. Când erau probleme că bursele nu intrau, ajungea să meargă câțiva studenți, să facă un pic de tam-tam, și se rezolva problema (dar, din păcate, în cazul unor alte universități, unde nu era vorba doar de tam-tam, administrația s-a încapățânat și nu a dat nimic). Când un profesor decidea ceva ce nu convenea majorității, ajungea ca un grup să meargă să discute cu dânsul sau dânsa, decât ca fiecare să se plângă individual – iar nimica nu se rezolva. Un grup e mai puternic decât un individ. Un grup înseamnă „noi”, iar „noi” e pentru noi. Noi trebuie să facem presiune ca problemele cauzate de instituții, de stat, de corporații să fie rezolvate.

Suntem conștienți că nu toată lumea vrea sau are buna intenție de a gândi în termeni de „noi”, dar dacă se formează grupuri studentești care vor reacționa și acționa de fiecare dată când este nevoie, este un început mai mult decât binevenit.

Grupurile trebuie să funcționeze non-ierarhic. Motivația e una simplă: în momentul în care nu există un lider, discuțiile se poartă între toți oamenii prezenți, ceea ce înseamnă că mai toată lumea va ști detalii despre situație, context, etc., și despre ce este de făcut. Când un număr mare de oameni știe exact ce și cum, este mult mai ușor ca un grup să funcționeze și să fie eficient (decât într-un grup unde se dă ordine din vârful unei ierarhii). În plus, cu toții sunt pentru toți, responsabili atât pentru sine cât și pentru grup.

A acționa împotriva injustiției/nedreptăților care se întâmplă oamenilor este ceva ce trebuie ca toată lumea să facă. Oamenii ar trebui să se oprească din a accepta să fie/se lase călcați în picioare, chiar și atunci când aceștia știu cu siguranță că ceea ce se întâmplă este o ilegalitate. De aceea oamenii trebuie să înceapă să acționeze în scopul unui bine comun mai mare încă din studenție, care se consideră a fi ultima etapă către „autonomia totală” a individului – adică momentul din care un om își va vinde forța de muncă unui angajator cu scopul de a câștiga un salariu lunar, pentru a putea supraviețui.

Și sunt multe metode – se formează un grup, mic sau mare și se pun în aplicare multele metode de acțiune: scriere de articole, manifeste, fluturași despre probleme, injustițiile pe care le resimt studenții și metode de acțiune colectivă; absentism, boicotarea unor cursuri (ale unor profesori care se poartă

urât cu studenții), evenimente (care promovează idei care contravin binelui studenților în detrimentul profitului corporațiilor, ca de exemplu), pichetarea unor instituții, blocarea accesului în instituții, la cursuri, ocuparea unor săli sau clădiri întregi (unde să se organizeze plenare, adunări generale, ateliere, dezbateri, discuții, spre a putea mări grupul, a spori șansele de reușită, a găsi tactici noi, rezolvări noi, etc.), și, de ce nu, grevă. Fie ea temporară sau generală.

Biblioteca Anarhistă

Creiereală
Câteva cuvinte despre nevoia unei conștiințe studentești
2014

Creiereală 3&4

ro.theanarchistlibrary.org